

**Verksamhets-
berättelse
för
år 2013**

Innehåll

1. Inledning – utgångspunkter för SUHF:s verksamhet
2. Förbundets ekonomi
3. Medlemmar, förbunds församling, styrelse och kansli
4. SUHF och dess frågor
5. Påverkansarbete och samarbete med myndigheter och organisationer
6. Nationella förutsättningar för universitet och högskolor
7. Sektorns interna frågor och inre stöd
8. Förbundets egen utveckling
9. Internationellt arbete
10. Bilagor
 1. Medlemmar vid 2013 års utgång
 2. Översikt över SUHF:s verksamhet 2013
 - o Remissvar
 - o Rekommendationer
 - o Rapporter
 - o Skrivelser
 - o Konferenser och seminarier
 - o SUHF:s arbetsgrupper
 3. Verksamhetsberättelse från Högskolornas forum för redovisningsfrågor 2013
 4. Verksamhetsrapport från Forum för bibliotekschefer 2013
 5. Verksamhetsrapport från SUHF:s program för högre ledarskapsutveckling och rektorsprogram 2013

Förkortningar

CSN – Centrala studiestödsnämnden
EUA – European University Association
HeLP – Högre ledarprogrammet
HfR – Högskolans forum för redovisningsfrågor
HSV – Högskoleverket
IAU – International Association of Universities
KB – Kungl. Biblioteket
NUS – Nordiska universitetssamarbetet
SDS – Study Destination Sweden
SFS – Sveriges förenade studentkårer
SI – Svenska institutet
SUHF – Sveriges universitets- och högskoleförbund
SULF – Sveriges universitetslärarförbund
UHR – Universitets- och högskolerådet
UKÄ – Universitetskanslersämbetet
VHS – Verket för högskoleservice
VR – Vetenskapsrådet
YHM – Yrkeshögskolemyndigheten

1. Inledning – utgångspunkter för SUHF:s verksamhet

Stadgarna

Enligt stadgarna är SUHF:s syfte:

”Förbundet erbjuder universitet och högskolor en gemensam arena för diskussioner och åtgärder. Det har till syfte att främja samråd och samverkan mellan universitet och högskolor och att agera i frågor av gemensamt intresse. Förbundet verkar för att universitet och högskolor ges goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar och därigenom kan bidra till att stärka demokratin och välförhållanden i Sverige. Det arbetar i förhållande till statsmakter och andra organisationer i Sverige, liksom i förhållande till organisationer i Norden, Europa och världen i övrigt. Förbundet arbetar genom framställningar, rekommendationer och uttalanden. Det initierar och genomför utredningar och liknande verksamheter.”

Verksamhetsplan 2013

Förbundsårsrapporten på Chalmers tekniska högskola hösten 2012 beslutade verksamhetsplan för SUHF för 2013. I planen läggs särskild vikt vid förbundets inre organisation, arbetsgivarfrågor och anställningssystem, kvalitetsarbete, internationalisering och samarbeten kring tekniska system. Vidare skulle arbetet med en framtidsanalys av högskolesektorn till 2030 avslutas och avrapporteras, ledarprogrammet utvecklas genom nya antagningar till HeLP-programmet och ett rektorsprogram initieras samt relationen mellan SUHF:s kansli och de olika arbetsgrupperna stärkas. Funktionen av att upplåta SUHF:s lokaler för att underlätta medlemmarnas behov av mötesplatser i Stockholm ska fortsätta och ytterligare förstärkas. Dessutom fungerar SUHF:s kansli sedan 2012 som kansli och webbplats för *Study Destination Sweden*.

Eftersom SUHF:s arbete till stora delar också handlar om att bevaka medlemmarnas intressen i relation till externa aktörer ingår även som ett element i verksamhetsplanen en handlingsberedskap inför förändringar i sektorns omvärld. Det gör att prioriteringarna av Förbundets arbete kan behöva förändras under året, vilket omöjliggör en detaljstyrning av verksamheten på förhand.

Styrelsens utgångspunkter i prioriteringen av verksamheten

Enligt beslut i samband med utredningen om SUHF:s framtid (2009) använder styrelsen vid prioritering av verksamhetens inriktning sig av principen att frågor av principiell art som rör få eller alla ska kunna tas upp av Förbundet. Däremot är det inte aktuellt att ta på sig driften av ett antal personnätverk utom i undantagsfall, till exempel om sektorsamordning mot yttre part kräver det. Agerande från SUHF görs i frågor där sektorn har en gemensam ståndpunkt. Om SUHF yttrar sig i frågor där sektorn är oenig måste detta göras tydligt.

De punkter som anges i beslutet om verksamhetsplan ovan kan ses som en formulering av att Förbundet ska vara det självklara huvudorganet och referenspunkten för sektorns synpunkter. Det är även viktigt att ge medlemmarna största möjliga utbyte för sin insats genom att bedriva sektorsinternt arbete där så är efterfrågat och ger mervärde. Det gäller även strävan efter att skapa maximal effektivitet i Förbundets egen verksamhet.

2. Förbundets ekonomi

De samlade medlemsavgifterna (ca 7 300 000 kronor) var 2013 samma som de föregående åren, sedan en kraftig höjning av medlemsavgiften genomförts 2009. Höjningen har möjliggjort en utökning av kansliet från tre personer till fyra och en flytt till nya lokaler (2010). Eftersom två personer slutade under året och det tog en viss tid att få två nya personer på plats var kansliet inte fullt bemannat under hela 2013 vilket är en av anledningarna till att höjningen av medlemsavgiften inte till fullo kommit att utnyttjas.

Förbundets centrala verksamhet finansieras av medlemsavgifterna. Kostnaderna består av utgifter för kansli, presidium, seminarium, mm. 2013 är överskottet på Förbundets centrala verksamhet 1 035 312 kronor, att jämföras med 1 403 053 kronor 2012 och 1 283 560 kronor 2011. Det samlade kapitalet, inklusive alla projekt var vid årsskiftet 11 400 856 kronor. Denna summa inkluderar också de medel som hör till Study Destination Sweden och som vid årsskiftet uppgick till 1 144 456 kronor.

Förutom SUHF:s förbundsmedel (medlemsavgifterna) tillkommer medel som hanteras inom projekt med egen budget och verksamhet. Det gäller Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR), ledarskapsprogrammen (rektors- och HeLP-programmen, omsättningen 2013 var ca 4 200 000 kronor), Forum för bibliotekschefer, Sekreterarnätverket och Nätverket för blivande bibliotekschefer. Dessa ska i princip gå med ett nollresultat över tid. Beroende på när fakturering av de olika verksamheterna sker, kan resultaten och balanserna variera mellan åren beroende på när intäkter och kostnader bokförs.

SUHF förvaltar sedan 2012 även Study Destination Swedens (SDS) ekonomi. Förutom att Förbundet får en viss ersättning för detta är SDS och SUHF:s ekonomiska flöden helt separata.

3. Medlemmar, förbundsårsamling, styrelse och kansli

SUHF har sedan halvårsskiftet bestått av 39 medlemmar, då Högskolan på Gotland blev en del av Uppsala universitet, se bilaga 1.

Förbundsårsamlingens vårsammanträde hölls den 21 mars på Högskolan på Gotland, som också inbjöd till en gemensam middag dagen innan mötet. Vård för höstens årskonferens med efterföljande Förbundsårsamling den 22-23 oktober var Försvarshögskolan, Operahögskolan och KTH. Temat för årskonferensen var kompetensförsörjning.

SUHF:s styrelse åren 2013-2014 består av Pam Fredman, Göteborgs universitet (ordförande); Marita Hilliges, Högskolan Dalarna (vice ordförande); Helen Dannetun, Linköpings universitet; Ann Fust, Uppsala universitet; Lena Gustafsson, Umeå universitet; Bo-Erik Gyberg, Stockholms dramatiska högskola; Karin Röding, Mälardalens högskola och Anders Söderholm, Mittuniversitetet. Marianne Granfelt har fungerat som generalsekreterare.

Styrelsen höll under 2013 åtta sammanträden. Fyra av dessa har hållits som datormöten. Protokoll från styrelsemöten och förbundsårsamlingar finns tillgängliga på förbundets hemsida.

SUHF:s presidium har bestått av ordförande, vice ordförande och generalsekreterare. Presidiet har normalt hållit telefonmöten en gång per vecka samt med regelbundna mellanrum presidiedagar. Beslut fattade av presidiet har redovisas kontinuerligt till styrelsen.

Vid kansliet har under året totalt fyra personer varit verksamma motsvarande fyra heltidsarbetskrafter. Marianne Granfelt har fungerat som generalsekreterare. Två har under året slutat (Fredrik Andersson och Jennie Reponen) och två nya tillkommit (Linda Gerén och Ingela Arvidsson). Samtliga anställningar vid kansliet är sedan oktober 2011 organisatoriskt placerade vid Stockholms universitet.

För sin verksamhet har Förbundet, som tidigare år, anlitat personal från medlemslärosätena för olika arbetsgrupper och utredningar.

Förutom den fasta personalen på kansliet finns en del personer knutna till SUHF:s verksamhet och vars lön finansieras med Förbundets medel, men som är stationerade någon annanstans: Magnus Gunnarsson bevakar rankingfrågor åt SUHF, bekostat av Göteborgs universitet. HeLP anlitar två projektledare som betalas inom programmet med grundanställningar på ett medlemslärosäte: Lotta Löfgren Markör, Linköpings universitet, 50 % och Gunilla Zettergren, Örebro universitet, 20 %. Vidare har Ann-Kristin Mattsson haft en projektanställning på 15 % för att arbeta med redovisningsmodellen för full kostnadstäckning, vilket finansieras via Förbundets medel.

Vissa delar av SUHF:s ekonomiadministration och all IT-support sköts av Stockholms universitet. Formellt är SUHF inordnat som ett kostnadsställe vid universitetet. Även upphandling av städtjänster är ordnat på detta sätt.

Sedan juni 2010 är SUHF:s kansli förlagt till Tryckerigatan 8 på Riddarholmen i Stockholm (Norstedtshuset). Hyresvärd är AFA, med vilket ett femårskontrakt tecknats. Kontraktet är möjligt att förlänga tre år i taget. Lokalerna består av fyra reguljära kontorsrum, ett sammanträdesrum för upp till 20 personer, ett mindre sammanträdesrum för 8 personer, ett "postrum" liksom ytor för måltider på sammanlagt ca 250 kvm. Det mindre sammanträdesrummet är också utrustat med en arbetsplats för besökande.

Förutom egna arbets- och expertgrupper samt möten med olika externa aktörer inom högskolesektorn finns det även möjlighet för medlemmarna att, i mån av plats och lokaltillgång, lägga egna möten i kanslilokalerna. Medlemmarnas mötesverksamhet har ökat under 2013.

Rationaliseringar av kansliarbetet pågår ständigt liksom av arbetsgruppernas möten. Mötesmaterial skickas ut elektroniskt och material publiceras på hemsidan i stället för att kopieras och skickas ut. Elektroniskt anmälningsförfarande till olika nätverksträffar, konferenser och seminarier är standard.

4. SUHF och dess frågor

Även under 2013 har arbetet såväl internt i sektorn som externt fortsatt. Detta har gjorts genom presidiedagar, seminarier, konferenser, uppvaktningar, informations-spridning med mera.

SUHF:s hemsida är en viktig informationskanal. Den uppdaterades under 2012 med en ny layout med tydligare struktur och bättre informationshantering. Hemsidan ger arbets- och expertgrupperna bättre möjlighet att föra kontinuerlig dialog och publicera sina minnesanteckningar och andra dokument publikt och/eller på sina respektive interna sidor. Dokumentation från konferenser och seminarier publiceras regelbundet på hemsidan.

Förbundets elektroniska nyhetsbrev skickades 2013 ut två gånger. Nyhetsbrevet har ca 1 300 prenumeranter och utgivningen planeras till en gång per kvartal under 2014.

5. Påverkansarbete och samarbete med myndigheter och organisationer

Riksdag, regering och regeringsinitierade utredningar

Presidiet har under året träffat möten från ett flertal riksdagspartier för informella överläggningar kring aktuella högskolepolitiska frågor. Relationen med riksdagspartierna har även förts i form av presentationer för Riksdagens utbildningsutskott (oktober).

SUHF har fortsatt haft nära kontakter med regeringen (Utbildningsdepartementet). Såväl presidiet som styrelsen träffar regelbundet den politiska ledningen och de högre tjänstemännen. Dessutom talade utbildningsminister Jan Björklund på det årliga rektorsmötet på Steningevik. Under året har ett medvetet arbete genomförts för att öka kontakterna inom Regeringskansliet. Det gäller både inom Utbildningsdepartementet, bland annat skola och forskning, och även med Näringsdepartementet och Finansdepartementet. Regelbundna kontakter sker även på tjänstemannanivå mellan SUHF:s kansli och Regeringskansliet.

SUHF har under året ombetts besvara ett antal remisser både från Regeringskansliet och från andra myndigheter, vilka redovisas samlat i bilaga 2. Förbundet har i direkta och i informella kontakter förslagit personer till olika grupperingar. Förbundet har även vid ett antal tillfällen beretts möjlighet att vid "delning" yttra sig om olika nya förordningstexter. Förbundet har på eget initiativ lämnat flera skrivelser till regeringen, det gäller bland annat frågan om revidering av regelverk inom Erasmus Mundus, hantering av oredlighet i forskningen samt befogenhet att besluta i frågor om disciplinansvar och vissa arbetsrättsliga åtgärder avseende innehavare av anställning som professor.

Genom Utbildningsdepartementet tillfrågas SUHF vid tillfällen om engagemang inom det nordiska samarbetet – Nordiska ministerrådet. Representanter har deltagit i nordiska möten kring samarbeten om forskning och högre utbildning.

Myndigheter och organisationer

SUHF deltar regelbundet i möten och aktiviteter med myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskolesektorn. Nedan redovisas några av de frågor som behandlats i dessa sammanhang.

SUHF har under året fört överläggningar med **Akademiska Hus** ledning genom presidiet och Expertgruppen för fastighetsfrågor. På dagordningen har bland annat varit frågor om lärosätenas inflytande samt hur ägarnas direktiv och styrning påverkar verksamheten.

Arbetsgivarverket har företrädare för sektorn på olika nivåer i sin organisation. Dessa tillsätts utan medverkan från SUHF men de olika nivåernas företrädare samverkar i Arbetsgivargruppen. Diskussioner har förts mellan ledningen för Arbetsgivarverket och SUHF inom såväl presidiet som Förbunds församlingen. Årligen genomförs en arbetsgivar dag, 2013 var målgrupperna rektorer och personalchefer.

Kansliet har deltagit i statliga forskningsrådets samrådsorgan FINSAM Forum som under 2013 samordnades av **Formas** med representanter för de statliga forskningsråden, Svenskt Näringsliv, SIDA, ett lärosäte och SUHF.

SUHF deltar med fyra personer i **Forum för Internationalisering** som Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för. Förutom vice ordförande och generalsekreterare har SUHF även representerats av Mats Edvardsson, Göteborgs universitet; Lars Holberg, Linköpings universitet och Linda Gerén, SUHF:s kansli.

SUHF deltog också genom generalsekreteraren i den informella **Nationella Bologna-gruppen** tillsammans med Utbildningsdepartementet, UHR, UKÄ, SULF, SFS och Bolognaexpertgruppen. Gruppens funktion är informations spridning och informella avstämningar om utvecklingen av Bolognafrågorna på nationell och europeisk bas.

Gentemot **Kungl. Biblioteket (KB)** implementerades under 2012 de förändrade inflytandestrukturer som SUHF och KB slöt avtal om under 2011. Arbetet påbörjades under 2012, och har fortsatt under 2013, för att utvärdera hur avtalets målsättningar om högskolesektorns inflytande i relevanta delar i KB:s struktur uppfyllts. Kontakten mellan SUHF och KB sker även på organisationernas ledningsnivå, där avstämningar gjorts under året, samt mellan KB och Forum för bibliotekschefer. I det sistnämnda fallet skedde överläggningarna dels inom ramen för de Forum-möten som hålls ett par gånger varje år samt dels genom löpande överläggningar mellan KB och Styrgruppen för Forum för bibliotekschefer.

Ladokkonsortiet har vid några tillfällen diskuterat sina utvecklingsplaner med kansliet och har hållit SUHF informerat om sin verksamhet. Konsortiet var representerat i samarbetsgruppen SUHF-UHR. I fokus för relationerna mellan SUHF och Ladok har under 2013 varit systemutvecklingsprojektet Ladok 3. Förbunds församlingen har informerats om status för projektet. Under 2013 har SUHF tagit fram en samlad bild av kostnader och kompetensbehoven för båda de stora gemensamma studieadministrativa systemen i sektorn – Ladok och NyA.

Fortsatta diskussioner har under året förts med **Migrationsverket** kring migrationsfrågor betydelsefulla för internationaliseringen av forskning och utbildning. Företrädare för myndigheten har fört överläggningar med relevanta grupper inom SUHF. En särskild arbetsgrupp kring migrationsfrågor inom ramen för Forum för internationalisering finns sedan 2012 med syfte att se på hur internationaliseringen av högre utbildning kan underlättas.

I nätverket **Study Destination Sweden**, för internationell marknadsföring för 27 svenska lärosäten, har SUHF under året deltagit som observatör. SDS drivs sedan 2012 av lärosätena själva – tidigare låg ansvaret på Svenska institutet. En överenskommelse ingicks under 2012 där SUHF mot ersättning sköter nätverkets ekonomi och administration samt tillhandahåller möteslokaler.

SUNET tillhör organisatoriskt Vetenskapsrådet. Under 2013 har SUHF nominerat en ny ordförande (Stefan Bengtsson, Malmö högskola) och åtta ledamöter till dess styrelse.

Överläggningar förs kontinuerligt med **Svenska institutet (SI)** kring de frågor där deras verksamhet berör högskolesektorn. Bland annat har SUHF deltagit i möten kring SI:s stipendiehantering för studenter från tredje land, där implementeringen av avgifter skapat nya utmaningar. Överläggningar har även förts kring hur lärosätena kan främja SI:s arbete med främjande av svenska språket.

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har rätt att delta i SUHF:s arbetsgrupper och deltar i flera. Kansliet har regelbundna kontakter med SFS presidium. Representanter för SFS deltar kontinuerligt på presidiedagar och på SUHF:s förbundsöborsamlingar. Under Almedalsveckan genomfördes ett gemensamt seminarium om utbildningens användbarhet.

Sveriges universitetslärarförbund (SULF) träffade under året regelbundet SUHF både på ledningsnivå och kanslinivå för avstämning och överläggningar.

I samarbetet med **Universitets- och högskolerådet (UHR)** står antagningsfrågorna i centrum. SUHF åtar sig att utse personer till olika arbetsgrupper som UHR startar inom ramen för sin verksamhet, bl a NyA-systemets förvaltningsråd och ändringsråd.

En särskild **samverkansgrupp SUHF-UHR** finns, sedan 2009, för att arbeta med frågor som rör relationen mellan myndigheten och sektorn och som inte naturligt hanteras av de olika specialgrupperingar som finns. Gruppen har träffats ett antal gånger under 2013. I november genomfördes ett seminarium kring strategiska antagningsfrågor. I gruppen sitter vice ordförande, Expertgruppen för studieadministrativa frågors arbetsutskott, representanter för förvaltningschefs nätverken med flera; även Ladok är representerat i gruppen. Gruppens mandat förnyades den 1 juli 2013, mandatet gäller 2014 ut.

UHR var representerat i SUHF:s Expertgrupp för studieadministrativa frågor och i Bedömningshandboksgruppen. Presidiet och generalsekreteraren har haft regelbundna möten med UHR:s generaldirektör om aktuella frågor.

Regeringen beslutade under 2012 att Sverige skulle göra ett nationellt erbjudande att ta emot inresande studenter och forskare i det brasilianska stipendieprogrammet **Veten-**

skap utan gränser. SUHF bistod, tillsammans med intresserade lärosäten, och ansvarig myndighet, UHR, i framtagandet av olika processer inom programmet. Förbundet deltar fortlöpande i de diskussioner som förs mellan ansvarig myndighet och lärosätena i implementeringen av programmet, som ska pågå till 2014. Under 2014 ska en uppföljning av programmet ske.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och SUHF samarbetade och förde diskussioner på flera nivåer. Det omfattande arbetet med kvalitetsutvärderingssystemet har varit ett viktigt tema som adresserats vid presidiet och expertgruppen för kvalitetsfrågors möten med universitetskansler Lars Haikola och andra personer i myndighetens ledning. Styrelseledamoten Anders Söderholm har under året varit ledamot av UKÄ:s **insynsråd**. Dessutom har flera styrelseledamöter ingått i kanslerns **rektorsråd** (Karin Röding, Bo-Erik Gyberg, och Helen Dannetun). Information om vad som behandlas vid de olika mötena har lämnats vid styrelsens sammanträden. SUHF var även representerat i olika arbetsgrupper inom UKÄ, som referensgruppen för kvalitetsutvärdering. SUHF har i samarbete med UKÄ utarbetat ett rektorsprogram för nya rektorer. Även rektorsmötet på Steningevik har arrangerats i samarbete mellan UKÄ och SUHF.

Vetenskapsrådet (VR) och SUHF har fört överläggningar på flera nivåer. VR är ansvarig svensk myndighet för People-programmet inom EU:s sjunde ramprogram och kansliet har deltagit i dess nationella referensgrupp.

Presidiet för kontinuerligt dialog med **Vinnovas** ledning. Vinnova är ansvarig myndighet för INCO-programmet (*International Cooperation*) inom EU:s sjunde ramprogram och kansliet har deltagit i dess nationella referensgrupp.

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) och SUHF har under året utökat sitt samarbete och informationsutbyte, framför allt mellan Förbundets och myndighetens ledningsnivåer. Samtalen har lett till att en arbetsgrupp initierats för att reda ut oklarheter och gränsdragningar mellan olika postgymnasiala utbildningsformer för att skapa förbättrade utbildningsmöjligheter. SUHF har också deltagit i referensarbetet på MYH kring framtagning av ett *National Qualification Framework*, NQF.

6. Nationella förutsättningar för universitet och högskolor

SUHF-modellen för redovisning av direkta och indirekta kostnader

I november 2007 antog Förbunds församlingen en redovisningsmodell för full kostnadsredovisning – SUHF-modellen – som enligt rekommendationen skulle vara införd senast under 2010. Under 2013 har fokus som tidigare legat på uppföljning och utveckling av modellen. Dessutom genomfördes en undersökning om effektivisering inom sektorn utifrån SUHF-modellen.

HfR har i uppdrag att vara en resurs för lärosätenas arbete med implementeringen av modellen. De ska också till Förbunds församlingen vid behov inkomma med ett samlat förslag till revidering av modellen.

Förbundets arbete med uppföljning av modellen sker dels genom HfR, dels genom att man sedan engagerat Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet, för att arbeta med dessa frågor. Under 2012 förlängde styrelsen Mattssons uppdrag till att gälla 2013 ut. Förbun-

det har även en talesperson för full kostnadstäckning som utgörs av rektorer med förankring i styrelsen. Lena Gustafsson, Umeå universitet, har verkat i denna funktion under året.

För att förbättra dialogen med finansiärerna kring frågor om full kostnadstäckning och redovisningsmodellen genomförs sedan ett antal år ett årligt dialogseminarium i januari med ett stort antal forskningsfinansiärer och representanter för lärosäten.

Lärosätenas självständighet

Arbetet med ökad självständighet för lärosätena har haft stort fokus under 2013 beroende på regeringens departementsskrift Högskolestiftelser – en ny verksamhetsform för ökad handlingsfrihet (Ds 2013:49). SUHF har i likhet med alla medlemmarna har lämnat remissvar. Frågan har varit föremål för diskussion vid ett flertal tillfällen i såväl styrelsen som Förbunds församlingen.

7. Sektorns interna frågor och inre stöd

Remissvar

Ett viktigt sätt att informera om sektorns ståndpunkter visavi olika förslag är att besvara remisser. Oftast beslutar presidiet om hanteringen av remisser och avger eventuella svar. I frågor av större principiell art lyfts frågan till styrelse eller Förbunds församling om och hur SUHF ska svara. I några fall har remisstiden varit så kort att kansliet skickat remissen vidare till medlemmarna med uppmaningar att svara direkt.

Ofta brukar Förbundet avstå från att besvara remisser där flertalet av medlemmar själva inbjudits att svara. I de fall där bedömningen görs att ett samlat svar från sektorn är önskvärt och att tillräcklig enighet inom sektorn finns lämnar SUHF ett svar.

Under 2013 har trenden från tidigare år fortsatt så att SUHF blir instans för fler remisser och från fler avsändare vid sidan av Utbildningsdepartementet. SUHF har avstått från att svara på ett antal remisser, dels med hänvisning till medlemmarnas egna svar, dels för att det på grund av kort remisstid inte funnits möjlighet till beredning och förankring i Förbundet. En sammanställning av SUHF:s remissvar 2013 finns i bilaga 2. Remissvaren finns även på Förbundets hemsida.

Rekommendationer

Under 2013 utarbetades tre rekommendationer; en om gemensam examen på forskarnivå, en om etiska riktlinjer vid studentrekrytering och en avseende personer som vistas i lärosätets lokaler och deltar i verksamhet vid lärosätet men som varken är antagna till studier eller anställda vid lärosätet

En lista över rekommendationerna finns i bilaga 2. SUHF:s rekommendationer finns även på Förbundets hemsida.

Rapporter

Under 2013 har ett antal rapporter publicerats av SUHF. Flera av dem är framtagna i samarbete med andra aktörer. Bland rapporterna kan särskilt nämnas debattboken *Framtiden börjar nu* om den svenska högskolan 2030, mer om SUHF:s framtidsprojekt nedan, samt Expertgruppen för kvalitetsfrågor rapport med bilagor.

Rapporterna har i flera fall gett upphov till skrivelser och framställningar om reformer i enlighet med slutsatserna som dras. En lista på rapporter som tagits fram under året finns i bilaga 2.

Arbetsgrupper och nätverk

SUHF arbetar med fyra typer av arbetsgrupper:

- Expertgrupper, vilket är mer permanenta grupper med fleråriga uppdrag
- Arbetsgrupper för enskilda uppdrag eller utredningar med tidsbegränsat uppdrag
- Nätverk, som kräver någon form av sektorskoordinering mot motpart; Forum för bibliotekschefer och Högskolornas forum för redovisningsfrågor, HfR
- Vidare finns det arbetsgrupper för SUHF:s utbildningar, Rektorsprogrammet och det högre ledarprogrammet (HeLP).

De olika arbetsgruppernas verksamhet under 2013 beskrivs nedan. Kostnaderna för medlemmarnas personal i Förbundets arbetsgrupper tas enligt överenskommelse av respektive medlem.

Totalt har 120-tal poster funnits i olika SUHF-grupper under året. Dessa har bemannats med personer från 30 olika medlemslärosäten. Till detta ska läggas personer som deltar i grupper inom andra organisationer dit SUHF nominerar deltagare inom till exempel KB, SUNET och UHR. Förutom en avsevärd medfinansiering från lärosätenas sida bidrar engagemanget i de olika grupperna även positivt till lärosätena genom informations-spridning och kompetensutveckling. Det är lätt att hitta personer som önskar delta i SUHF:s olika grupper, vilket tyder på en stark legitimitet för arbetssättet bland medlemmarna. Verksamma arbetsgrupper finns redovisade i bilaga 2, listan inkluderar inte undergrupper eller projektgrupper till de olika arbetsgrupperna.

Arbetsgivargruppen

Arbetsgivargruppen är en arena för diskussion om arbetsgivarfrågor. Gruppen har funnit sedan 2009 och nuvarande mandat gäller 2014 ut. Gruppen bestod 2013 av sju ledamöter och leddes av Pam Fredman. Gruppen har bland annat varit med i arbetet att ta fram rekommendationer kring personer som vistas i lärosätets lokaler men som inte är anställda (REK 2013:3), utarbetat skrivelser till Utbildningsdepartementet kring hantering av disciplinären för professorer och oredlighet i forskning, en kartläggning av adjungeringar vid lärosätena till Näringsdepartementet. Gruppen har vidare diskuterat tidsbegränsade anställningar, lönesättande samtal, kallelseförfarande och upphovsrätt/nyttjanderätt.

Expertgruppen för kvalitetsfrågor

Expertgruppen för kvalitetsfrågor, under ledning av Marita Hilliges, Högskolan Dalarna, har ett övergripande uppdrag att främja ett nationellt erfarenhetsutbyte inom sektorn vad gäller kvalitetsutveckling inom forskning, utbildning och administration. Fokus under 2013 har varit att ta fram ett för SUHF långsiktigt ställningstagande i frågan om nationellt kvalitetssystem för högre utbildning, kvalitetsgranskningar samordnade av SUHF samt kvalitetsutveckling inom respektive fokusområde.

Expertgruppen har vidare bevakat UKÄ:s granskningsverksamhet avseende kvalitet och examenstillstånd, i samråd med Forum för bibliotekschefer bevakat frågor om bibliometri och resursfördelning samt, i samråd med SUHF:s expert, rankingsfrågor. Därutöver har rapporter utarbetats, studiebesök internationellt och seminarier genomförts. En översikt över expertgruppens slutrapport med bilagor finns i bilaga 2.

Expertgruppen för studieadministrativa frågor

Expertgruppen för studieadministrativa frågor ansvarar för frågor kring praktisk tillämpning och strategiska frågor kring till exempel behörighet, urval, antagning och examina på grund- och avancerad nivå. Gruppen diskuterar regelbundet frågor som rör avgiftsskyldiga studenter.

Expertgruppens arbete sker i nära samarbete med Universitets- och högskolerådet (UHR), som även utser ledamöter till gruppen. Gruppen utser också ledamöter till den undergrupp som tar fram de så kallade bedömningshandböcker som produceras av UHR. Under året har expertgruppen medverkat till ett antal rekommendationer och skrivelser på det studieadministrativa området. Ordförande var Yasmine Lindström, Mittuniversitetet.

Expertgruppen ordnade i maj ett seminarium kring studieavgiftsskyldiga studenter vid lärosätena. Seminariet har fungerat som underlag för arbete med rekommendationer och som erfarenhetsutbyte.

Framtidsanalys för högskolesektorn med sikte på 2030

Under året har SUHF:s framtidsgrupp under ledning av Anders Söderholm, Mittuniversitetet, avslutat sitt arbete. Ett manifest med uppföljande antologi har tagits fram. Manifestet har även översatts till engelska. Gruppen tog även fram ett antal förslag till fortsatta arbete i manifestets anda, vilket tagits över av programutskottet för SUHF:s framtidsaktiviteter.

En mängd aktiviteter har gjorts för att samla in material, förbättra analysen samt förankra slutsatserna. Förutom löpande återkopplingar till styrelse och Förbunds församling har flera seminarier genomförts som riktat sig till sektorns aktörer. Gruppen har även låtit genomföra en runda med intervjuer av rektorer och kårer för att få deras perspektiv på framtidsfrågorna. I syfte att få ett breddat internationellt perspektiv har en studieresa till Bryssel gjorts där gruppen träffat representanter för internationella organisationer och EU-kommissionen.

Förhandlingsgrupp för avtal mellan SUHF och Bonus presskopia

Förhandlingsgruppen, under ledning av Susanne Kristensson, Lunds universitet, för avtal mellan SUHF, dess medlemmar och Bonus presskopias medlemsorganisationer ingick i december ett nytt avtal om kopiering och tillgängliggörande inom högskoleområdet för 2014 och 2015.

Högskolans forum för redovisningsfrågor

Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR) har ordnat två seminariet under året med brett deltagande från hela sektorn. Det löpande arbetet genomförs av HfR:s styrgrupp och redovisningsråd. Ordförande i HfR är Susanne Wallmark, Örebro universitet. HfR lämnar en egen årsrapport i bilaga 3.

Forum för bibliotekschefer vid universitet och högskolor

Forums arbete under året sammanfattas i bilaga 4. Ordförande var Kjell Jonsson, Umeå universitet.

SUHF:s program för ledare i akademien och rektorsprogram

Sedan 2009 har SUHF genomfört högre ledarprogram. Ett 25-tal deltagare antas till programmet årligen. Hittills har fyra så kallade HeLP-program startats.

SUHF startade under 2013 även ett rektorsprogram för nyanställda rektorer. Rektorsprogrammet ska bidra till att utveckla rektorers personliga, strategiska och lärosätesledarskap för att ge ökade förutsättningar att bedriva än mer välfungerande lärosäten, i en nationell och internationell kontext, både idag och i morgon. Totalt har två program startats.

En styrgrupp ansvarar för båda programmen. Göran Bexell, Lunds universitet, leder styrgruppen. Två projektledare (Lotta Löfgren Markör, Linköpings universitet och Gunilla Zettergren, Örebro universitet) bekostas inom programmet. En sammanställning av verksamheten finns i bilaga 5.

Rankingfrågor

Magnus Gunnarsson, Göteborgs universitet, bevakar sedan 2011 rankingfrågorna för Förbundets räkning och samarbetar nära med Expertgruppen för kvalitetsfrågor.

Rektorsretreat

Förbundet genomförde en så kallad retreat för ett tiotal rektorer på Sandhamn i augusti. En ny retreat kommer att genomföras i augusti 2014.

Almedalsveckan

SUHF genomförde två arrangemang under Almedalsveckan. Ett frukostseminarium tillsammans med Sveriges Förenade Studentkårer (SFS) om utbildningens användbarhet "Bildning eller nytta – vad är den högre utbildningens uppgift?" med paneldebatt. Framtidsgruppen genomförde ett lunchseminarium på temat "Spelar det någon roll för Sveriges framtid vem som styr högskolepolitiken?". Båda evenemangen var mycket välbesökta.

SUHF var även verksamt på andra sätt under veckan. Exempelvis deltog presidiet i olika paneldiskussioner i andra aktörers arrangemang. Tre personer ur kansliet var där under flera av dagarna för att bevaka de seminarier och arrangemang som genomfördes med anknytning till SUHF:s verksamhetsområden. Förbundet är också behjälpligt med att informera om vilka personer från lärosätesledningarna som är tillgängliga för att delta i seminarier och liknande som andra aktörer arrangerar. Kansliet sammanställde och gjorde tillgängligt en lista på seminarier under veckan med anknytning till sektorn.

Förvaltningschefsnätverken

Generalsekreteraren deltar kontinuerligt i universitetsdirektörernas och högskoledirektörernas nätverksmöten. Dessa möten har också redovisats vid styrelsens möten.

8. Förbundets egen utveckling

Vad gäller Förbundets egen verksamhet, sker en kontinuerlig utveckling av arbetsformer. Det gäller såväl administrativa delar med ökade inslag av elektronisk hantering men också styrelsens sammanträden via dator. Under 2013 initierades en översyn av SUHF:s stadgar vad gäller medlemskap. Arbetsgruppen har letts av Göran Bexell, Lunds universitet.

I ökad utsträckning tillförs de olika arbetsgrupperna en sekreterare, oftast från kansliet, och en verkställande ledamot eller motsvarande. Behovet av arbetsgrupper för olika teman ses kontinuerligt över.

Antalet seminarier som Förbundet arrangerar är fortsatt på en hög nivå och välbesökta, totalt deltog runt 900 personer. Det verkar vara ett tecken på att SUHF fyller ett behov genom att erbjuda en samtalsarena och mötesplats för högskolesektorn i de frågor som lärosätena själva väljer. Förbundet söker ständigt förnya sina seminarieformer. Systemet med informella förseminarier till Förbundsårsamlingarna har permanentats.

Förbundets lokaler används mycket av medlemmarna för egna möten och användningen har under året ökat. Under 2013 användes lokalerna för sådana möten vid ett 20-tal tillfällen av företrädare för 13 medlemslärosäten. Till det kommer att lokalerna lånats av för sektorn närstående organisationer.

9. Internationellt arbete

European University Association

SUHF är en aktiv medlem i European University Association (EUA). Förbundets ordförande är delegat i dess *Council*. Sverige har störst anslutningsgrad till EUA sett till den totala mängden lärosäten i landet.

Generalsekreterarna har under året deltagit i arbetet i generalsekreterarnätverket i anslutning till EUA:s *Council*-möten. Pam Fredman är medlem av *Research Policy Working Group*.

Nordiskt universitetssamarbete och nordiskt arbete

SUHF är en av de fem medlemmarna i det nordiska universitetssamarbetet (NUS). Ett forum för att diskutera utbildnings- och forskningspolitiska frågor i ett jämförande perspektiv och samordning av ställningstaganden inom EUA och i frågor som Nordiska ministerrådet aktualiserar. I styrelsen ingår respektive lands ordförande och generalsekreterare samt en observatör från NUAS, det nordiska universitetsadministratörs-samarbetet.

International Association of Universities

SUHF är sedan 2012 medlem i International Association of Universities (IAU). Vid generalkonferensen i Puerto Rico 2012 valdes Pam Fredman och Marianne Granfelt in i IAU:s styrelse för perioden 2012 – 2016.

10. Bilagor

Bilaga 1

Medlemmar vid 2013 års utgång

Blekinge tekniska högskola	Kungl. Konsthögskolan
Chalmers tekniska högskola	Kungl. Musikhögskolan
Dans och Cirkushögskolan	Linköpings universitet
Ersta Sköndal högskola	Linnéuniversitetet
Försvarshögskolan	Luleå tekniska universitet
Göteborgs universitet	Lunds universitet
Handelshögskolan i Stockholm	Malmö högskola
Högskolan Dalarna	Mittuniversitetet
Högskolan i Borås	Mälardalens högskola
Högskolan Gävle	Operahögskolan
Högskolan i Halmstad	Röda Korsets högskola
Högskolan i Jönköping	Sophiahemmet högskola
Högskolan i Skövde	Stockholms dramatiska högskola
Högskolan Kristianstad	Stockholms universitet
Högskolan Väst	Sveriges Lantbruksuniversitet
Gymnastik- och idrottshögskolan	Södertörns högskola
Karlstads universitet	Umeå universitet
Karolinska Institutet	Uppsala universitet
Konstfack	Örebro universitet
Kungl. Tekniska högskolan	

Bilaga 2

Översikt över SUHF:s verksamhet 2013

Remissvar

- Herrelösa verk i kulturarvsinstitutionernas samlingar, Ds 2013:63
- Gymnasieingenjörsutbildning - vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan, Ds 2013:53
- Boverkets föreskrifter om ändring i verkets byggregler gällande student- och ungdomsbostäder
- Högskolestiftelser - en ny verksamhetsform för ökad handlingsfrihet, Ds 2013:49
- Boverkets förslag på regeländringar för fler bostäder åt unga och studenter
- Antagning av studieavgiftsskyldiga studenter
- Ändrade urvalsregler för sökande med gymnasieexamen 2014-2016
- Läsandets kultur - slutbetänkande från Litteraturutredningen, SOU 2012:65
- Slutrapport från arbetskommittén för Nordic Master "Nordic Master - från pilotprojekt till nordiskt varumärke", Nordiska ministerrådet
- Studiemedel utan prövning av vissa äldre studieresultat

Rekommendationer

- REK 2013:1 Rekommendationer angående gemensam examen på forskarnivå
- REK 2013:2 Etiska riktlinjer vid studentrekrytering
- REK 2013:3 Rekommendationer avseende personer som vistas i lärosätets lokaler och deltar i verksamhet vid lärosätet men som varken är antagna till studier eller anställda vid lärosätet

Rapporter

- Expertgruppen för kvalitetsfrågor **Slutrapport 2012-2013**
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 1**: Internationella utblickar i kvalitetssäkring av högre utbildning
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 2**: Kvalitetsgranskningar samordnade av SUHF - erfarenheter av två pilotgranskningar
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 3**: Granskning av kvalitetsarbetet vid Karlstads universitet
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 4**: Granskning av kvalitetsarbetet vid Högskolan Väst
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 5**: Ledning för kvalitet i utbildningen (*publiceras i mars 2014*)
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 6**: Ledning för kvalitet i forskarutbildningen
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 7**: Konstnären som forskare. Om kvalitetssäkring av konstnärlig forskning och forskarutbildning
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 8**: Ledning, styrning, makt. Akademi och administration i samspel

- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 9**: Håller utvärderingsmetoden tillräcklig kvalitet? En uppföljning vid Uppsala universitet av Höskoleverkets system för kvalitetsutvärdering 2011-2014. Första omgången
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 10**: Kvalitets- samordnares syn på det nationella utvärderingssystemet för högre utbildning - nu och i framtiden
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 11**: Läges- rapport om rankingar av universitet och högskolor
- Expertgruppen för kvalitetsfrågor slutrapport 2012-2013, **bilaga 12**: SUHF:s expertgrupp för kvalitetsfrågor - aktiviteter under 2012-2013
- PM angående systemkostnader Ladok och NyA, REV 130417

Skrivelser

- Överlämnande av slutrapport från SUHF:s arbetsgrupp om SwePub (till KB) (februari)
- Vikten för svenska universitet och högskolor av att Svenska institutet får tillgång till information ur antagningssystemet NyA (februari)
- Behovet av revideringar av regelverket kring beviljande av uppehållstillstånd för olika typer av förutbildningar vid svenska lärosäten (februari)
- Hantering av oredlighet i forskningen (mars)
- Angående befogenhet att besluta i frågor om disciplinansvar och vissa arbets- rättsliga åtgärder avseende innehavare av anställning som professor (maj)
- Önskemål om möte för att påtala behovet av avgiftsfri tillgång till geodata för forskning och utbildning (september)
- Behovet av revideringar av regelverk för studieavgifter för utbildningar som ges inom ramen för Erasmus Mundus eller annan internationell samverkan, till Utbildningsdepartementet (november)
- Avtal om kopiering och tillgängliggörande inom högskoleområdet med Bonus Presskopia 2014-2015 (december)

Konferenser och seminarier

- Dialogseminarium för forskningsfinansiärer och lärosäten (18 januari)
- Akademin's framtida rum (31 januari-1 februari)
- Forskarmobilitet idag och imorgon (6 februari)
- Tre samråd med lärosäten om kvalitetssystem; Stockholm (8 februari), Malmö (13 februari) och Göteborg (21 februari)
- Seminarium om praktiska frågor kring avgiftsskyldiga sökande och studenter (16 maj)
- HfR:s vårkonferens (16-17 maj)
- Forum för bibliotekschefer's vårkonferens (3 juni)
- Årskonferens – Kompetensförsörjning, KTH med flera (22 oktober)
- Rekrytering – tillträde – antagning (5 november)
- HfR:s höstkonferens med temat Effektivitet (7-8 november)
- Forum för bibliotekschefer's höstkonferens (7-8 november)
- Arbetsgivar dagen (12 november)
- Att leda för kvalitet i utbildning och forskning, Konstfack (5 december)

Övriga dokument

- Framtiden börjar nu! Manifest för dialog om den svenska högskolan 2030
- The future starts now! A manifesto for a dialogue concerning Swedish higher education in 2030
- Framtiden börjar nu! Utbildning och forskning i ett framtidsperspektiv, en antologi för dialog om den svenska högskolan 2030

SUHF:s arbetsgrupper under 2013

Namn	Ordförande/ <i>Extern sekreterare, verkställande ledamot el motsv</i>	Övriga ledamöter från medlemslärosäten 31/12 2013 eller vid slutrapport	Mandatperiod
Arbetsgivargruppen	Pam Fredman, GU	HiS, KI, LiU, Miun, UU	1 januari 2013 – 31 december 2014
Arbetsgrupp för geodata	Göran Adelsköld, SLU	HD, LU, UU, SU	
Arbetsgrupp för gemensam examen på forskarnivå	Helen Dannetun, LiU	HH, KTH, LU, SLU	13 mars 2012 – 22 februari 2013
Arbetsgrupp för framtidsanalys av högskolesektorn	Anders Söderholm, Miun	MaH, MdH, StDH, UU	22 november 2011 – 21 mars 2013
Arbetsgrupp för översyn av riktlinjer för etisk rekrytering vid studentrekrytering	Eva Malmström Jonsson, KTH	HiS, LTU, UmU, UU	14 juni 2012 – 21 mars 2013
Arbetsgrupp för vissa arkiv- och dokumenthanteringsfrågor	Susanne Kristensson, LU	HD, KI, GU, UmU, LTU, HiB	1 februari 2013 – 31 januari 2014
Bedömningshandboksgruppen	Karin Sikström, MdH	LnU, UmU, UU, MaH, LiU, LTU, LU	1 januari 2013 – 31 december 2014
Expertgruppen för fastighetsfrågor	Staffan Sarbäck, LTU	HiB, KTH, LiU, LnU, LU, SU, UU, ÖrU	1 september 2011 – 31 december 2013
Expertgruppen för forskningsadministrativa frågor	Jörgen Tholin, GU <i>Ludde Edgren, GU</i>	BTH, CTH, HH, LU, SLU, UmU, UU	4 oktober 2012 – 31 december 2014
Expertgruppen för kvalitetsfrågor	Marita Hilliges, HD <i>Bengt-Ove Boström, GU</i>	DOCH, Miun, UU, UU	1 januari 2012 – 31 december 2013
Expertgruppen för studieadministrativa frågor	Yasmine Lindström, Miun <i>Mats Edvardsson, GU</i>	HH, KI, LiU, LTU, LU, MaH, UmU	1 juli 2011 – 31 december 2013
Forum för bibliotekschefer	Kjell Jonsson, UmU <i>Karin Grönvall, SH</i>	ESH, HiJ, LTU, Miun, MdH, SU, UmU	1 januari 2012 – 31 december 2013
Förhandlingsgrupp för avtal mellan SUHF och Bonus Presskopia	Susanne Kristensson, LU	HiJ, UmU, KMH	17 mars 2011 – 31 december 2013
Högskolornas Forum för redovisningsfrågor (HfR)	Susanne Wallmark, ÖrU <i>Gunilla Annerstedt, GU</i>	CTH, LiU, LU, MaH, MdH, UU, ÖrU	1 januari 2011 – 31 december 2013
Programutskott för SUHF:s framtidsaktiviteter	Marita Hilliges, HD	Miun, LiU, Konstfack, GU	1 augusti 2013 – 31 december 2014
Samverkansgruppen SUHF-UHR	Marita Hilliges, HD	GU, HiJ, Miun, SU	1 januari 2011 – 30 juni 2013
SUHF:s program för högre ledare i akademien och rektorsprogrammet	Göran Bexell, LU Lotta Löfgren Markör, LiU	HV, HHS, GU	1 juli 2012 – 30 juni 2015
Översyn av SUHF:s stadgar	Göran Bexell, LU	HV, SU, HiS, Sophiahemmet högskola, MaH	21 mars 2013 – 27 mars 2014

Förutom de externa sekreterarna eller verkställande ledamöterna har kansliets personal fungerat som sekreterare i flertalet av dessa arbetsgrupper.

Bilaga 3

Verksamhetsberättelse för Högskolans forum för redovisningsfrågor 2013

Högskolornas Forum för Redovisningsfrågor (HfR) är ett samarbetsorgan inom ekonomiområdet för universitet och högskolor inom SUHF och fungerar i dessa frågor också som en träffpunkt för samverkan med berörda myndigheter och utbildningsdepartementet. HfR leds av en styrgrupp och har funnits sedan mitten av 1990-talet.

Uppdrag

HfR har SUHF:s uppdrag att bl. a. genom seminarier och projekt utveckla en god redovisningssed och uppmärksamma ekonomistyrningsfrågor inom högskoleområdet. Inom HfR diskuteras principer och tolkningar av redovisningens innehåll, ofta i samverkan med departement och myndigheter. I uppdraget ingår även att uppmärksamma förbundets ledning på frågor där remisser och skrivelser bör avlämnas eller vilka rekommendationer som bör utfärdas. Styrgruppen tar fram underlag i sådana ärenden åt styrelsen. HfR har även ett särskilt uppdrag att följa effekterna av implementeringen av SUHF:s redovisningsmodell för indirekta kostnader och informera SUHF:s ledning om eventuella justeringar.

HfR bedriver en populär och välbesökt seminarieverksamhet kring frågor av betydelse för ekonomiområdet.

HfR genomför varje år två större konferenser, i maj och i november. Samverkan sker med utbildningsdepartementet, ESV, Riksrevisionen, Universitetskanslersämbetet m.fl.

Inom HfR har ett redovisningsråd instiftats. Rådets uppgift är att tolka regler och föreskrifter som utges av regeringen och ESV i syfte att underlätta för sektorns myndigheter. Rådet skall utveckla och verksamhetsanpassa externa redovisningskrav. Rådet skall även medverka i besvarandet av remisser, som ställs till lärosätena, avseende ekonomistyrning. Rådet har också uppdraget att förvalta den modell för redovisning av direkta och indirekta kostnader som beslutades vid SUHF:s förbundsårsamling november 2007.

Ledamöter i styrgruppen 2013

- Susanne Wallmark, Örebro universitet, ordförande
- Gunilla Annerstedt, Göteborgs universitet, av HfR utsedd till samordnare
- Carl-Henrik Bonde, Malmö högskola
- Claes Nilsson, Uppsala universitet
- Pia Grankvist, Chalmers tekniska högskola
- Olle Häggbom, Örebro universitet
- Björn Magnusson, Mälardalens högskola
- Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet
- Lena Törnborg, Linköpings universitet

Konferensverksamhet

HfR har under 2013 genomfört två nationella konferenser, den 16-17 maj på Hooks herrgård och den 7-8 november på Rönneberga gård. Vid båda konferenserna har 90-95 personer deltagit och näst intill samtliga universitet och högskolor har varit representerade. Utbildningsdepartementet har informerat om nyheter inom sektorn.

Från Riksrevisionen har ett flertal personer deltagit. Även andra externa föreläsare har medverkat.

Konferenserna tar upp aktuella ämnen för sektorn. Tema för programmen på konferenserna var effektivitet. På vårkonferensens program fanns modeller för att effektivisera stödverksamheten där bland annat Statens Servicecenter deltog, benchmarkingprojekt från sektorn redovisades och UKÄ hade punkten "effektivitet i högskolesektorn". Aktuella frågor från Utbildningsdepartementet togs upp av Lars Olov Mikaelsson och Peter Honeth pratade om effektivitet och styrningsfrågor i sektorn. Riksrevisionen redogjorde för erfarenheterna från 2012 års revision och redogjorde för planerna 2013. Angelägna frågor avseende modellen för redovisning av indirekta kostnader fanns också på programmet.

Även höstkonferensen på Rönneberga fokuserade på effektivitet. Max Kesselberg från UKÄ redovisade bland annat hur effektivitet kan mätas i sektorn. ESV redogjorde för vad som var på gång inom staten gällande finansiell redovisning. Aktuella frågor från departementet togs upp av Lars Olov Mikaelsson.

Konferenserna har planerats och letts av styrgruppen.

Inriktningen på konferenserna bestämts med utgångspunkt i deltagarnas förslag samt aktuella frågor inom högskolesektorn. Konferenserna utvärderas regelbundet och får alltid höga eller mycket höga betyg av deltagarna.

Övrigt

Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet, har under året haft SUHF:s fortsatta uppdrag att göra en jämförande studie av de indirekta kostnaderna på lärosätena motsvarande den som gjordes 2010-2012.

Det initiativ som togs 2011 till ett dialogseminarium med finansiärerna föll väl ut och ett nytt seminarium med utökad agenda ägde rum i SUHF:s regi på Westmanska palatset den 17 januari 2014. Närmare 100 personer (inkl. oss som arrangerade) deltog varav cirka 30 representerade finansiärer. Det uttrycktes återigen önskemål om att den årliga dialogen ska fortsätta.

Susanne Wallmark har i egenskap av ordförande i HfR, uppdraget att genomföra en utredning om egenregikostnader för de administrativa tjänster som Statens Servicecenter erbjuder.

HfR:s redovisningsråd

I mars 2007 ställde sig förbunds församlingen bakom grunderna i rapporten *Redovisning av indirekta kostnader vid universitet och högskolor* som avlämnades av SUHF:s dåvarande arbetsgrupp för full kostnadstäckning. Redovisningsrådet har nu ansvaret för att förvalta modellen. Detta medför ansvar för att bevaka behov av förändringar eller förtydliganden och lämna förslag till styrgruppen.

Rekommendationer togs fram avseende:

- Resultatavräkning/periodisering bidrag
- Ny not "Förbrukningstakt oförbrukade bidrag"
- Redovisning av Tjänsteexport
- Transfereringar

Redovisningsrådet har under året samverkat med ESV och Vetenskapsrådet.

Redovisningsrådets sammansättning 2013:

- Christina Adolfsson, Umeå universitet
- Gunilla Annerstedt, Göteborgs universitet
- Lars Thorell, Sveriges lantbruksuniversitet
- Margareta Uvhagen, Uppsala universitet
- Joakim Karlsson, Linnéuniversitetet
- Lena Törnborg, Linköpings universitet
- Stefan Axelsson, Högskolan i Skövde

Adjungerad: Ann-Kristin Mattsson i frågor avseende SUHF-modellen

Representation i andra organ, uppdrag mm

HfR har representanter i andra samverkansorgan. I ESV:s redovisningsråd medverkar Ann-Kristin Mattsson.

Susanne Wallmark och Ann-Kristin Mattsson ingår i UKÄ:s referensorgan för effektivitet.

Verksamhet under år 2014

Utöver de sedvanliga vår- och höstkonferenserna planeras en fortsatt uppföljning av tillämpningen modellen för redovisning av indirekta kostnader. Redovisningsrådet fortsätter arbetet med att tolka regler och komma med rekommendationer i syfte att underlätta för sektorn.

Ytterligare dialogseminarium med finansiärerna planeras i januari 2015 i SUHF:s regi.

Ekonomi

HfR:s verksamhet finansieras av deltagarnas avgifter samt tidigare avsatta medel när det behövs. Kostnaderna för årets verksamhet, främst konferensverksamhet, har uppgått till 473 tkr. För vårkonferensen har 235 tkr fakturerats lärosätena under 2013 och för höstkonferensen fakturerades 220 tkr i början av 2014.

2014-03-13

Susanne Wallmark
Ordförande

Bilaga 4

Verksamhetsrapport för SUHF:s Forum för bibliotekschefer 2013

Inledning

Målgruppen för denna verksamhetsrapport är i första hand SUHF:s styrelse. Syftet är att spegla årets aktiviteter och diskussioner inom SUHF:s Forum för bibliotekschefer. Se även suhf.se för minnesanteckningar från styrgruppsmöten och dokumentation från konferenser.

Styrgruppen för Forum för bibliotekschefer

Styrgruppen för Forum har under året fått två vakanser då Ann-Kristin Forsberg (Ersta Sköndal högskola) och Annika Swedén (Högskolan i Jönköping) av olika skäl har lämnat sina uppdrag. Margareta Hemmed (Göteborgs universitet) har varit adjungerad. Övriga medlemmar (enligt beslut): Kjell Jonsson, Umeå universitet (ordförande), Karin Grönvall, Södertörns högskola (vice ordförande), Morgan Palmquist, Mittuniversitetet, Annsophie Oscarsson, Mälardalens högskola, Jenny Samuelsson, Luleå tekniska universitet, Mikael Sjögren, Umeå universitet, och Wilhelm Widmark, Stockholms universitet. Linda Gerén (SUHF) har knutits till gruppen och deltagit i styrgruppsmöten. Styrgruppen har träffats fem gånger under året, minnesanteckningar finns på SUHF:s webbplats.

Uppdrag och aktiviteter

Forum för bibliotekschefer fick av SUHF:s styrelse ett nytt uppdrag för perioden 2012-2013. I detta finns fyra prioriterade områden. Nedan finns under varje område beskrivit vilka aktiviteter som utförts under 2013.

1. Samarbetet med Kungl. biblioteket. I och med KB:s utvidgade uppdrag måste Forum ytterligare bevaka universitets- och högskolebibliotekens intresseområden. KB:s inflytandestruktur är en central plattform för detta arbete. Det är viktigt att Forum och KB utvecklar tydliga informationsflöden och att KB:s beslutsgång i frågor som angår universitets- och högskolebiblioteken är transparenta och öppnar för inflytande.

Under året har styrgruppen fört samtal med Riksbibliotekarien, Gunilla Herdenberg, vid två tillfällen, i april och i oktober. Samtalen berörde främst inflytandestrukturen. SUHF:s presidium har tillsammans med Karin G fört ett samtal med Riksbibliotekarien som i stor utsträckning handlade om utvecklingen av SwePub och dess organisation.

KB avvecklade med kort varsel två expertgrupper som ingick i inflytandestrukturen, Expertgruppen för informationsförsörjning och resursdelning och Expertgruppen för kompetensutveckling och forskningsanknytning. En dialog fördes efter beslutet om hur denna förändring skulle gå till praktiskt. KBs "Styrgrupp för OA" avslutades under året och ersattes med en expertgrupp för OA och publiceringsfrågor. SUHF har nominerat kandidater till den gruppen. BIBSAM styrgrupp har diskuterat formerna för styrningen av licensverksamheten och SUHF arbetar för att en årlig utvärdering ska systematiseras gällande det arbetet.

2. Nationella infrastrukturen för informationsförsörjning. Ett mycket viktigt område för universiteten och högskolorna är utvecklingen av den nationella infrastrukturen för informationsförsörjning. Bibliotekens systemlandskap är komplext med en lokal och

nationell nivå och kommersiella aktörer. KB är en given samarbetspartner och på samma sätt som vi har starkt inflytande genom styrgrupperna för licensverksamheten respektive *Open Access* måste ett starkt inflytande över KB:s strategiska planering och utveckling av den nationella infrastrukturen säkras.

Forum för bibliotekschefer har en egen arbetsgrupp, arbetsgruppen för gemensam teknisk infrastruktur (GTI), som förbereder och driver dessa frågor i förhållande till KB. Styrgruppen och GTI-gruppen ordnade också en workshop för samtliga bibliotekschefer om behovet av gemensamma system och tjänster i november 2013 (se nedan). Gruppens verksamhetsrapport återfinns under Arbetsgrupper nedan.

3. Kvalitetssäkring av publikationsdatabaser genom utveckling av gemensamma standarder. Utvärdering genom bibliometriska metoder har fått en allt större tyngd vid utvärdering och resurstilldelning, såväl lokalt som nationellt. Det är av stor vikt att det finns jämförbara data för detta ändamål.

Under året har Forums arbetsgrupp för bibliometri arbetat aktivt. Gruppens verksamhetsrapport återfinns under "Arbetsgruppen för bibliometri" nedan.

KB fick vid årets början i uppdrag av departementet att utveckla SwePub. Arbetet sker i projektform och SUHF har utsett 4 representanter till projektets styrgrupp.

4. Framtida chefsförsörjning till universitets- och högskolebiblioteken. Biblioteksledningarna genomgår nu en generationsväxling samtidigt som biblioteken får en alltmer strategisk roll på lärosätena. Det är därför av central betydelse att Forum bidrar till att stötta nya ledare.

Under 2012 tillsattes en arbetsgrupp inom Forum vars uppdrag är att arbeta med den framtida chefsförsörjningen. Inom ramen för detta har det startats ett 3-årigt ledarprogram för framtida chefsförsörjning till universitets- och högskolebiblioteken. Ledarprogrammet är utformat i enlighet med SUHF-modellen, som tidigare använts i nätverken för kvinnliga rektorer och blivande förvaltningschefer. Efter planeringsfasen skickades en intresseförfrågan ut till alla bibliotekschefer, som fick anmäla två deltagare vardera till programmet. Totalt antogs därefter 28 deltagare. Elsebeth Tank har anlitats som konsult och samordnare av programmet. Det första internatet, genomfördes hösten 2013 och fick goda utvärderingar från deltagarna. Under 2014-2016 fortsätter programmet, med ett internat per termin. Varje internat fokuserar på olika teman, bl.a. Innovation och entreprenörskap och ledarskap i komplexitet, och till varje internat bjuds också en hemlig gäst in.

SUHF:s framtidsmanifest

Forum för bibliotekschefer har följt arbetet med SUHF:s framtidsmanifest och deltog i september i mötet med referensgruppen till programutskottet för att kartlägga möjliga aktiviteter i samband med lanseringen av manifestet.

Remissvar

Styrgruppen i Forum tog under året fram ett underlag till remissvar från SUHF gällande Herrelösa verk i kulturarvsinstitutionernas samlingar (Ds 2013:63).

Forum för bibliotekschefer vårmöte 2013

Samtliga bibliotekschefer inom SUHF bjöds in till en endagskonferens 3 juni. Teman för dagen var dels ledarskapsnätverket och dels SwePub. Elsebeth Tank som samordnar ledarskapsnätverket "Lust att bli bibliotekschef" presenterade den plan hon tagit fram tillsammans med SUHF:s arbetsgrupp och det fanns utrymme för diskussion. Morgan Palmqvist och Linda Lindström rapporterade om läget när det gäller samarbetet med KB/Libris och planerna på en workshop under Forum-dagarna i november. En presentation av möjligheterna med SwePub ur de olika samarbetspartnernas perspektiv följde och en diskussion om hur samarbetet kan bli bästa möjliga. Ulf Kronman och Martin Malmsten deltog från Kungliga biblioteket, Torulf Lind från Vetenskapsrådet och Anders Söderbäck gav ett lärosätessperspektiv.

Forum för bibliotekschefer höstmöte

Under mötet 7-8 november hölls en längre workshop om målbilder för nationell teknisk infrastruktur och en angående SUHF:s framtidsmanifest och möjliga aktiviteter. Den första workshopen ledde fram till att Forum under följande år vill prioritera två områden: Forskningsinfrastruktur och Gemensam infrastruktur för e-media. Under 2014 kommer Forum att arbeta vidare med dessa frågor. Marianne Granfelt introducerade SUHF:s framtidsmanifest och grupparbete följde för att väcka tankar för aktiviteter inom området nästa år.

Arbetsgruppen Gemensam teknisk infrastruktur

Gruppens sammansättning

- Mats Almkvist, Umeå universitet
- Annika Annemark, Blekinge tekniska högskola
- Daniel Forsman, Chalmers
- Jette Guldborg Petersen, Lunds universitet
- Linda Lindström, Karolinska institutet
- Ann-Mari Jonsson, Göteborgs universitet
- Peter Nilén, Malmö högskola
- Morgan Palmqvist, Mittuniversitetet, ordförande
- Wilhelm Widmark, Stockholms universitet

Under 2013 har arbetsgruppen Gemensam teknisk infrastruktur som tidigare löpande arbetat med uppkommande frågor avseende universitets- och högskolebibliotekens infrastruktur, inte minst som en förberedelse inför mötena i Styrgruppen för Libris nationella infrastruktur fyller arbetsgruppen en viktig funktion. GTI-gruppen har under året haft två fysiska möten i Stockholm och resterande via Adobe connect. GTI-mötena förläggs naturligt i nära anslutning till nämnda styrgrupp för Libris och dennas möten.

Arbetet under året har i hög grad präglats av förberedelser och framarbetandet av en workshop riktade till bibliotekscheferna. Eftersom biblioteken på många sätt står inför olika vägval av teknisk art framöver identifierade GTI-gruppen redan i framtagandet av handlingsplanen för 2012-2013 behovet av omvärldsbevakning och kunskapsspridande inom bibliotekschefergruppen och att GTI borde bidra till detta. Tanken var då att arbeta fram någon form av "teknik-PM" som kunde vara ett stöd men efterhand växte insikten fram att det var bättre att arrangera en större upplagd workshop och till denna då förutom högsta chefen även erbjuda att ta med ytterligare en person från biblioteken

med strategiskt ansvar för infrastrukturella frågor. Huvudsyftet var att utifrån samarbetsformer mer än teknik föra en strategisk diskussion och samla på oss en så gemensam bild av önskvärd utveckling och vägval som möjligt. Detta i sin tur kan utgöra en grund för fortsatt samarbete i olika konstellationer och med olika aktörer, givetvis inte minst då KB. Framarbetandet av workshopen skedde för övrigt i nära dialog med KB, bl.a. genom två inledande möten i olika konstellationer, men vi valde att låta den ske helt i SUHF:s regi i samband med Forum för bibliotekschefer höstkonferens i november. Inför detta skickades också ut en enkät till varje lärosäte, enkätsvaren påverkade sedan scenarierna som workshopen centrerades kring. Resultatet av workshopen blev omfattande och Forums styrgrupp hade nu att utifrån sammanställning vidare analysera, prioritera och fundera över möjliga vägval som tar hänsyn till möjligheterna inom SUHF-samarbetet. GTI-gruppen ser det naturligt att kommande år fortsätta att ta omhand delar av det som kommit fram och ta vidare till konkreta aktioner.

Arbetsgruppen för bibliometri

Gruppens uppdrag för mandatperioden

Arbetsgruppen ska

- aktivt omvärldsbevaka utvecklingen inom bibliometriområdet å SUHF:s vägnar
- ordna seminarier inom relevanta, aktuella områden
- ta fram och/eller samordna bibliometriutbildning för personal vid svenska lärosäten
- verka och föreslå former för erfarenhetsutbyte och samverkan mellan lärosäten när det
 - gäller bibliometriska indikatorer, analysmodeller och annan metodik
 - att kartlägga möjliga organisatoriska alternativ för att säkerställa tillgång till och analys av rådata för lärosätena inom SUHF.

Gruppens sammansättning

- Peter Sjögårde, KTH (ordförande)
- Ingegerd Baurén, Linköpings universitet
- Helena Carlsson-Juhlin, Linnéuniversitetet
- Peter Linde, Blekinge tekniska högskola
- Maria Prager, Chalmers tekniska högskola
- Per Swedberg, Stockholms universitet
- Daniel Wadskog, Karolinska Institutet
- Cristian Colliander, Uppsala universitet

Metricsdagar

Metricsdagarna har varit välbesökta med omkring 50 deltagare vid båda tillfällena. De har annonserats via metricsbloggen, metricslistan (metrics@listservice.lub.lu.se) och på SUHF:s webbsida. Deltagarna har framförallt kommit från bibliotek på universitet och högskolor men även från andra delar av lärosätena samt från myndigheter och forskningsinstitut.

Följande seminarier har anordnats:

- 2013-04-11 - Fyra nedslag i den (nya) publikationsekonomin
- 2013-11-13 - Bibliometriska metoder för att mäta sampublicering, samverkan och om bibliometrins prediktionskraft

Program och presentationer finns på bloggen *Metrics – Nätverk för svenska bibliometriker*, bibliometrforum.wordpress.com. Det är gruppens bedömning att metricsdagarna utgör ett viktigt forum för att diskutera bibliometri och närliggande frågor. Det finns få andra tillfällen för personer inom det praktiska bibliometriområdet i Sverige att träffas och nätverka.

Utbildning

Gruppen genomförde en tredagarskurs i maj månad på KTH. Kursen syftade framförallt till att ge grundläggande kunskaper om bibliometri men även praktiskt tillämpar kunskap för att utföra enklare analyser. 17 personer deltog i kursen som därmed var fullbokad. Den gavs till självkostnadspris. Det har kommit viss efterfrågan på nya kurser. Lärare på kursen var: Peter Sjögarde, KTH, Staffan Karlsson, KTH, Daniel Wadskog, KI, Stina Johansson, Chalmers.

Omvärldsbevakning

Det har varit angeläget för arbetsgruppen att följa den nationella utvecklingen inom bibliometriområdet. Gruppen har bland annat följt och diskuterat utvecklingen av Swepub och den nationella utvecklingen av nationell medelsfördelning. Peter Sjögarde var i juni inbjuden till ett möte hos SUHF:s expertgrupp för kvalitetsfrågor. Arbetsgruppen för bibliometri gjorde sedan en sammanfattning av det nationella bibliometriområdet till expertgruppen.

Metricslistan och metricsbloggen är de forum som fortsatt används för att sprida information och diskutera aktuella frågor. Även metricsseminarierna är viktiga plattformar för att diskutera och sprida information om aktuella frågor.

Erfarenhetsutbyte och samverkan

Erfarenhetsutbyte och samverkan har skett genom de mötena, de seminarier och den utbildning som beskrivs ovan. Till viss del har detta omfattat "bibliometriska indikatorer, analysmodeller och annan metodik", som det står i uppdraget. Detta område är dock något som arbetsgruppen ser kan utvecklas mer och som gruppen skulle kunna jobba mer konkret med. Exempelvis genom att anordna workshoppar eller seminarier som specifikt syftar till att diskutera dessa frågor.

I uppdraget står det att gruppen även ska "kartlägga möjliga organisatoriska alternativ för att säkerställa tillgång till och analys av rådata för lärosätena inom SUHF." De rådata som åsyftas är bibliografisk data av globala citeringsdatabaser, dvs. Web of Science och/eller Scopus. Det är knappast önskvärt att alla lärosäten ska ha tillgång till sådana data eftersom den är mycket dyr och personalkrävande. Däremot är det viktigt att lärosätena har möjlighet att köpa in indikatorer baserad på sådana data. Arbetsgruppen bedömer tillgången till inköp av sådana indikatorer som relativt god. I dagsläget kan svenska lärosäten bland annat köpa in data från CWTS i Leiden, Science-Matrix i Quebec/Virginia och Karolinska institutet. Även KTH har köpt rådata till Web of Science och kommer framöver troligtvis att kunna leverera data till svenska lärosäten.

Bilaga 5

Årsrapport 2013; SUHF:s program för ledare i akademien 2013

I arbetet med *SUHF:s program för ledare i akademien* ingår att driva utveckling och genomförande av dels HeLP (SUHF:s Högre LedarProgram), dels Rektorsprogrammet. Det sistnämnda genomförs tillsammans med Universitetskanslersämbetet.

Rektorsprogrammet riktar sig främst mot nya rektorer. Vid sju tillfällen träffas gruppen under knappa två dagar. Exempel på programpunkter är: personligt ledarskap, uppdraget som rektor, omvärldsspaning, strategiprocesser, ledningsgrupper, mediaträning mm. Rektorerna får även möjlighet att genomgå en 360-graders analys.

HeLP är ett ledarprogram för nivån under rektor, dvs pro- och vicerektorer, dekaner, universitetsdirektörer och förvaltningschefer m fl. Programmet består av nio tillfällen à knappt tre dagar med bl a följande innehåll; förväntningar på ledarskap inom akademien, villkoren för sektorn, kommunikation och framförande, omvärldsspaning, krishantering, grupputveckling, samtal om svåra frågor mm.

Under 2013 genomfördes följande verksamhet:

HeLP 3

HeLP 3 som startade i oktober 2012 fortsatte att drivas med 23 deltagare, 14 kvinnor och nio män. Deltagarna är pro- och vicerektorer, dekaner (och motsvarande)/VD, förvaltningschefer samt en universitetsdirektör. Programmet avslutas i februari 2014.

HeLP 4

HeLP 4 startade i april med 24 deltagare, 11 kvinnor och 13 män. Deltagarna är prorektorer, vicerektorer, VD, förvaltningschef, dekaner (och motsvarande) samt förvaltningschef. Programmet avslutas i december 2014.

HeLP 5

Inbjudan till HeLP 5 skickades ut i oktober. 23 personer, 11 kvinnor och 12 män, har antagits i programmet, som startar i mars 2014.

Rektorsprogrammen

Två rektorsprogram (RP) startade 2013. Det första i februari och det andra i oktober. Till RP 1 antogs 10 rektorer. Ett avhopp gjorde att fem män och fyra kvinnor deltagit. I RP 2 är fördelningen fem kvinnor och fyra män. Båda programmen avslutas under 2014, RP 1 i mars och RP 2 i november.

Organisation

För utveckling och genomförande av *SUHF:s program för ledare i akademien* svarar en styrgrupp med följande medlemmar: Göran Bexell (ordförande), Kerstin Norén (vice ordförande), Marianne Granfelt, Ingrid Elam, Kerstin Lagerström, Sture Nordh, Lärke Johns, Lars Ågren och Lars Haikola. Två programledare har svarat för det operativa genomförandet av programmen. Lotta Löfgren-Markör (HeLP 3 och 5 samt Rektorsprogram 1 och 2) och Gunilla Zettergren (HeLP 4).